

Aan: MVWS

Deadline: 9 juni 2026

Nota actief openbaar

Ja

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie

Opgesteld door

nota

TER BESLISSING

Reactie op rapport over het thema tabaksontmoediging
en het reguleren van aanverwante producten

Datum

19-05-2026

Kenmerk

4388616-1099126-VGP

Bijlage(n)

2

1. Aanleiding

Het kabinet ontving op 27 maart 2026 het verzoek van de vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport om een reactie te geven op het rapport met het thema tabaksontmoediging en het reguleren van aanverwante producten van 10 maart 2026 van de Rijksuniversiteit Groningen en de Universiteit Leiden.

Aanvullend daarop heeft de commissie ook gevraagd aan de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) om een position paper op te stellen, waarbij specifiek wordt ingegaan op de mogelijkheden voor handhaving ten aanzien van illegale en grensoverschrijdende handel in tabaks- en nicotineproducten (zie bijlage).

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met het aan de Kamer sturen van de Kamerbrief, waarmee tevens de position paper van de NVWA wordt aangeboden.

3. Kernpunten

De Kamerbrief gaat in op het rapport van de Rijksuniversiteit Groningen en de Universiteit Leiden. Onderstaand worden de kernpunten uit de brief samengevat:

• Prijsmaatregelen

- Het kabinet is op dit moment niet voornemens de tabaksaccijns te verhogen. Het kabinet zet zich tijdens de onderhandelingen over de herziening van de Europese tabaksaccijnsrichtlijn¹ in om de prijsverschillen met andere lidstaten te verkleinen door de Europese minimum accijnstarieven te verhogen.

• Verbod op verkoop

- In het onderzoek wordt een generationeel verkoopverbod en een verbod op e-sigaretten voor eenmalig gebruik (ook wel wegwerpvapes genoemd) besproken. Een generationeel verkoopverbod houdt in dat personen die na een bepaalde datum geboren zijn nooit meer (legaal) rookwaren kunnen kopen. Volgens de onderzoekers lijkt de invoering

¹ Voorstel voor een Richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2020/262 van de Raad van 19 december 2019 houdende een algemene regeling inzake accijns, ten aanzien van tabak en aan tabak verwante producten

van beide maatregelen mogelijk. Het kabinet is van mening dat juridische en praktische bezwaren het invoeren van dergelijke maatregelen verhinderen.

Kenmerk
4388551-1099126-VGP

- **Het medicaliseren en farmaceutiseren van nicotine-houdende producten**

- De maatregel om de verkoop van tabaks- en aanverwante producten enkel toe te staan in apotheken komt in het onderzoek aan bod. Onder het huidige kabinetsbeleid zal de verkoop van tabaks- en nicotineproducten vanaf 2032 enkel behouden zijn aan tabaksspeciaalzaken.² In dit licht is er dus al een flinke beperking gemaakt in het aantal verkooppunten. Een verdergaande beperking tot apotheken acht het kabinet op dit moment onwenselijk omdat eerst bezien moet worden wat de effecten van deze maatregel zijn.

- **Statiegeld op elektronische tabaks- en aanverwante producten**

- Het opzetten van een landelijk dekkend statiegeldsysteem voor de beperkte hoeveelheid e-sigaretten met tabakssmaak acht het kabinet op dit moment niet opportuun.

- **Regulering van productkenmerken**

- De onderzoekers stellen dat e-sigaretten en navulverpakkingen zijn onderworpen aan een specifieke set bepalingen in de TPD, opgenomen in Artikel 20. Zij stellen dat de TPD geen ruimte biedt om strengere maatregelen te nemen op het terrein van product eisen, zoals het nicotine-gehalte of het uiterlijk van een e-sigaret, in te voeren. Het kabinet ziet op het terrein van het uiterlijk van e-sigaretten wel de ruimte dit te doen. Momenteel wordt daarom een regeling voorbereid voor de invoering van een standaardverpakking voor e-sigaretten.

- **Europese inzet**

- Op Europees niveau zal het kabinet blijven pleiten voor meer geharmoniseerde Europese regels om substitutie naar buurlanden te verminderen. Dit gebeurt via de TPD, de Single-Use-Plastics richtlijn en de Tabaksaccijnsrichtlijn.

4. Toelichting

a. Financieel-economische gevolgen, arbeidsmarkteffecten en regeldrukeffecten
n.v.t.

b. Juridische aspecten
n.v.t.

c. Politieke en maatschappelijke context

Er is veel draagvlak in de samenleving en politiek voor maatregelen op het terrein van tabak en vapes.

5. Afstemming

Er is afstemming met het ministerie van Financiën, IenW en KGG.

² Wijziging van de Tabaks- en rookwarenwet in verband met een verkoopverbod voor tabaksproducten en aanverwante producten in andere verkooppunten dan speciaalzaken, 36916 Wetgeving d.d. 24 maart 2026

6. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Kenmerk
4388551-1099126-VGP

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.